

BALAK

DO NOT NEGOTIATE

Sometimes It's Best Not to Answer At All

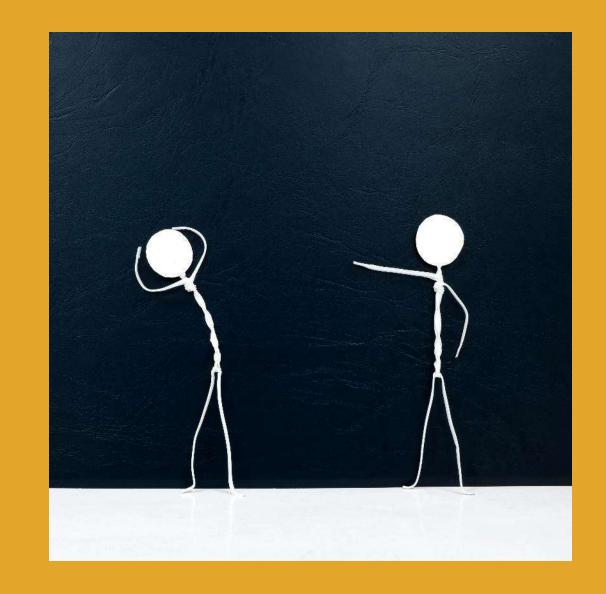
PARSHAH OVERVIEW Balak

Balak, the king of Moab, summons the prophet Balaam to curse the people of Israel. On the way, Balaam is berated by his donkey, who sees, before Balaam does, the angel that G-d sends to block their way. Three times, from three different vantage points, Balaam attempts to pronounce his curses; each time, blessings issue forth instead. Balaam also prophesies on the end of days and the coming of Mashiach.

The people fall prey to the charms of the daughters of

Moab and are enticed to worship the idol Pe'or. When a high-ranking Israelite official publicly takes a Midianite princess into a tent, Phineas kills them both, stopping the plague raging among the people.

When falsely accused, what is the best way to respond?

Numbers 25:1–9

- א. וַיֵּשֶׁב יִשְּׂרָאֵל בַּשִׁטִים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֵל בִּנוֹת מוֹאַב.
- ב. וַתִּקְרָאוָ לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן.
  - ג. וַיִּצְמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר אַף ה' בִּיִשְׂרָאֵל.
- ד. וַיּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקע אוֹתָם לַה' נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חָרוֹן אַף ה' מִישְׂרָאֵל.
- ה. וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הָרְגוּ אִישׁ אֲנָשֶׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פִּעוֹר.

- 1. Israel was living in Shitim, and the people began to engage in licentiousness with the daughters of Moab.
- 2. They invited the people to the feast offerings of their gods, and the people ate and prostrated themselves to their gods.
- 3. Israel became attached to Baal Pe'or, and the wrath of G-d was inflamed against Israel.
- 4. G-d said to Moses, "Take all the leaders of the people and hang those who sinned before G-d facing the sun so that the inflamed wrath of G-d may withdraw from Israel."
- 5. Moses said to the judges of Israel, "Each of you, kill his men who have become attached to Baal Pe'or."

Numbers 25:1–9

- ו. וְהָנֵה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַקְרֵב אֶל אֶחָיו אֶת הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵמֶה בֹכִים פַּתַח אֹהֶל מוֹעֵד.
- ז. וַיַרְא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהְרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקָח רֹמַח בִּיָדוֹ.
- ח. וַיָבא אַחַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקָּבָּה וַיִּדְלֹּר אֶת שְׁנִיהֶם אֵת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קֻבָּתָה וַמַּעָצַר הַמַגַּפָּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
- ט. וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַגפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף.

- 6. Behold, one man of Israel came and brought a Midianite woman near to his brethren before the eyes of Moses and before the eyes of all Israel. And they were weeping at the Tent of Meeting's door.
- 7. Phineas, the son of Eleazar, son of Aaron the priest, saw, and he arose from the community and took a spear in his hand.
- 8. He went after the man of Israel into the tent and pierced both of them, the Israelite man and the woman, through her abdomen. The plague against Israel ceased.
- 9. Those who died in the plague were twenty-four thousand.

TEXT 2A

Talmud, Sanhedrin 82a

מה עשה? עמד וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כזבי. אמר לה "השמיעי לי".

אמרה לו "בת מלך אני וכן צוה לי אבי לא תשמעי אלא לגדול שבהם".

אמר לה "אף הוא נשיא שבט הוא ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן". What did Zimri do? He arose, gathered twentyfour thousand of Israel, and went to Cozbi, princess of Midian, and said to her, "Submit to me."

She said to him, "I am the daughter of a king, and so my father commanded me, 'Submit only to the greatest of them."

He said to her, "I, too, am the head of a tribe; moreover, I am greater than Moses, as I am the second of the womb [I descend from Simeon, the second son of Jacob], and Moses is the third of the womb [he descends from Levi, the third son of Jacob]."

TEXT 2A

Talmud, Sanhedrin 82a

תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה. אמר לו "בן עמרם זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך?" נתעלמה ממנו הלכה.

געו כולם בבכיה והיינו דכתיב (במדבר כה, ו) "והמה בוכים פתח אהל מועד." וכתיב (במדבר כה, ז) "וירא פנחס בן אלעזר". Zimri seized her by her forelock and brought her before Moses. He said, "Son of Amram, is this woman forbidden or permitted? And if you say she is forbidden, who permitted the daughter of Jethro to you?" The Halachah eluded Moses.

All the leaders bawled in their weeping, and this explains that which is written, "And they wept at the Tent of Meeting's door" (Numbers 25:6). And it is written thereafter: "And Phineas, son of Eleazar, saw . . . " (Numbers 25:7).

After a rapid descent into mass immorality and one man's display of brazen depravity, Pinchas's enactment of swift justice brought things back to their proper order.

TEXT 2B

Rashi, ad loc.

"בת יתרו מי התירה לך". משה קודם מתן תורה נשא וכשנתנה תורה כולן בני נח היו ונכנסו לכלל מצות והיא עמהם וגרים רבים של ערב רב:

"Who permitted the daughter of Jethro to you?" Moses had married before Mount Sinai. And when the Torah was given, they were all non-Jews who entered into the general framework of the *mitzvot* together. Zipporah entered with them, as did many converts from the mixed multitude.

Rabbi Avraham Reuven Sofer, Yalkut Reuveni (Warsaw, 1884), p. 98 מכל מקום ישיבנו בדברים ויאמר לו ניתנה תורה ונתחדשה הלכה? ועוד יאמר אני גיירתיה ושמא השיב וישיב גם את הפעם בתשובה וקודשא בריך הוא מקבל שבים.

He should at least have answered Zimri. He could have said, "Halachah came into force when the Torah was given" or, "I converted her." Then, perhaps, Zimri would have responded and returned in *teshuvah*, and G-d accepts all returnees.

QUESTION

By flaunting a relationship with the Moabite princess, Zimri was accusing Moses of hypocrisy.

Moses had compelling answers. Why did he remain silent?

Maimonides, Mishneh Torah, Laws of Forbidden Relations 18:3 וכן הגיורת והמשוחררת אפילו נתגיירה ונשתחררה פחותה מבת שלש שנים הואיל ואינה בת ישראל הרי זו זונה ואסורה לכהן.

A woman who converted or was freed from slavery, even if she converted or was freed when she was under three years of age, being that she is not a daughter of Israel, she is forbidden to marry a *Kohen*.

Talmud, Zevachim 101b

אמר רב משה רבינו כהן גדול וחולק בקדשי שמים היה שנאמר (ויקרא ח, כט) מאיל המלואים למשה היה למנה. . .

לא פסקה כהונה אלא מזרעו של משה שנאמר (דברי הימים א כג, יד) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי ואומר (תהלים צט, ו) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו.

Rav said, "Moses, our teacher, was a High Priest and would receive a share of offerings consecrated to Heaven, as it says, 'It was Moses's portion of the ram of inauguration' (Leviticus 8:29). . . .

"Priesthood only expired for Moses's descendants, as it says, 'But as for Moses, the man of G-d, his sons are named among the tribe of Levi' (I Chronicles 23:14). Yet it also says, 'Moses and Aaron among His priests, and Samuel among those that call upon His name' (Psalms 99:6)."

QUESTION

How could Moses justify marrying a convert if he was a *Kohen*?

Talmud, Yevamot 61a

אֵירַס אֶת הָאַלְמָנָה וְנִתְמֵנָה לִהְיוֹת כֹּהֵן גְּדוֹל — יִכְנוֹס. וּמַצְשֶׂה בִּיהוֹשֵׁעַ בֶּן גַמְלָא שֶׁקְדֵשׁ אֶת מְרְתָּא בַּת בַּיִתּוֹס, וֹמִנְהוּ הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת כֹּהֵן גְדוֹל, וּכְנָסָה.

A priest who betrothed a widow and was appointed to be the High Priest may marry her. There was an incident with Yehoshua ben Gamla, who betrothed Marta bat Baitos, who was a widow, and the king appointed him as the High Priest, and yet, he still married her.

ANSWER

Moses was already married to Tziporah when he became a *Kohen*. As such, the Torah did not require them to separate.

The Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson, Likutei Sichot 18, p. 291 ניט אלעמאל זוכט מען צו ענטפערן יענעם אויף זיינע שאלות: אמאל איז יענער גאר אויסן מיט זיין שאלה צו מתיר מאכן א מדינית!

ווען זיין כוונה איז לשם שמים דארף זיין "ענה (אפילו א) כסיל כאולתו" ווען ער פרעגט אבער אין דברי תורה מיט דער כוונה צו מתיר מאכן דאס וואט תורה אסר'ט דעמאלט דארף זיין די הנהגה פון "אל תען כסיל כאולתו" דעד וועג צו מנצח זיין אזא מנגד אויף תורה איז ניט דורך שקו"ט, נאר מיט א תוקף וואס איז למעלה מטעם We do not always seek to answer the questions of others: sometimes, their question can be so impertinent as to "make a Midianite seem permitted."

When the other person honestly intends for the sake of Heaven, we must "answer (even a) fool according to their foolishness" (Proverbs 26:5). But if the other person poses a question in Torah terms with the intention of permitting what the Torah forbids, we must take the approach of "do not answer a fool according to their foolishness" (Proverbs 26:4). Victory is achieved over such an opponent not by engaging in rational debate but by displaying logic-defying strength.

ANSWER

A question asked in bad faith does not need to be answered.

A display of strength, however, is an appropriate response.

Rabbi Shlomo ibn Gabirol, Mivchar Hapeninim, Gate of Humility 3:3

ואמר השתיקה לכסיל. היא תשובתו.

So says silence to the fool: "Here is your answer."

Proverbs 26:4–5

ד. אַל תַעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתוֹ פֶּן תִּשְׁוֶה לוֹ גַם אָתָה. ה. עֲנֵה כְסִיל כָּאִוַּלְתוֹ פֶּן יִהְיֶה חֶכָם בְּעֵינְיו.

- 4. Do not answer a fool according to his or her folly lest you become like them.
- 5. Answer a fool according to their folly lest they be wise in their sight.

TEXT 10A

Talmud, Shabbat 30b

וָאַף סַפֶּר מִשְׁלֵי בִּקְשׁוּ לִגְנוֹז שֶׁהָיוּ דְבָרָיו סוֹתְרִין זָה אֶת זָה. . .

וּמַאי דְבָרָיו סוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה? — כְּתִיב "אַל תַּעַן כְּסִיל כְּאִנַּלְתּוֹ", וּכְתִיב: "עֲנֵה כְסִיל כְּאִנַּלְתּוֹ".

They sought to suppress the Book of Proverbs too because its statements contradict each other. . . .

And what are its statements that contradict one another? It is written, "Answer not a fool according to their folly" (Proverbs 26:4), and it is written, "Answer a fool according to their folly" (Proverbs 26:5).

TEXT 10B

Rashi, ad loc.

וטעם שני פסוקים אלו מפורש בתוכם אל תען בדבר שתשוה לו אם תענהו ענה כסיל בדבר שאם לא תענהו יהי' חכם בעיניו.

The idea contained in these two verses is explicit within them. "Do not answer" him or her in a matter where answering will only bring you down to their level. "Answer a fool" in a matter where, if you do not answer them, they will be wise in their own eyes.

KING SOLOMON'S ADVICE

If a challenge stems from well-intentioned ignorance, answer the question.

If it's an attempt at debate on the challenger's terms, don't take the bait.

Rabbi Yisrael Taub of Modzitz, Divrei Yisrael, Exodus 1:12 וכשבא היצר הרע או פרעה, היינו האפיקורס לפתות את האדם בטענותיו הכוזבות, על זה נאמר "אל תען כסיל כאולתו", כי אם יענה אותו הוא יתגבר כנגדו וירבה בטענות כוזובות מזוהמות יותר.

When the evil inclination comes, namely the heretic, to seduce a person with his or her deceitful claims, the verse says, "Do not answer a fool according to their folly." For if you reply to them, they will overpower you with a never-ending stream of even more corrupt and twisted questions.

Rabbi Moshe Rosenbaum, Leviyat Chein—Mishlei, (Benei Berak: 2001) pp. 349– 350 ויתכן כי הנה הרשעים יתחלקו לבי סוגים,
יש רשעים כי יחפרו אחר טעמי מצות כי
כל עוד שאינם יודעים איזה טעם המצוה
בעיניהם כמו זר ויהיו מלעיבים במצות
השם ית', רק אחר אשר ידעו טעם המצוה
ותהי' מקובלת על לבם יעשו אותה
כהלכתה, והאמנם כי היא דרך רע ומעשה
כסילות, עכ"ז יעץ החכם ע"ה ואמר: ענה
כסיל הזה כאולתו, והטעם פן יהי' חכם
בעיניו לומר כי אך לי לב חכם ואני הוא
החוקר על פעולת כל מצוה, ולא
כהפתאים המאמינים לכל דבר עושים
ואינם יודעים מה עושים.

אמנם יש עוד רשע רע הרבה גרוע מן הא', אשר בבואו לשאול טעם המצוה עיקר רצונו להשבית מעשה המצות וללעוג עליהם, אך למען היות לו כסות We can divide misguided people into two categories: There are those who seek out the logic of a mitzvah, but so long as they do not yet understand it, they view it as odd and ridicule G-d's command. Only once they understand the reason will they accept it and act accordingly. This is a wrongheaded way and foolish behavior, but nonetheless, the wise King Solomon advises, "Answer this fool according to their folly," the reason being "lest they be wise in their sight," saying, "I am wise. I am sophisticated about each mitzvah I do, unlike those who blindly believe everything and do not understand what they do."

However, there is another, much worse form of corruption, wherein they question the logic of a mitzvah, intending only to destroy the practice of *mitzvot* and mock them. They present their challenge as an innocent question only to hide their

Rabbi Moshe Rosenbaum, Leviyat Chein—Mishlei, (Benei Berak: 2001) pp. 349– 350 עינים בפני הנשאל יאמר דבריו באופן שיובנו כי הוא שואל טעם המצוה.

ודבר זה מסר החכם ע"ה לעיני בחינת הנשאל לעמוד על מגמת השואל ההוא, וכאשר יבין כי ברמי' הוא בא ותואנה הוא מבקש איך לפטור ולהתנצל הזהירו הכתוב אל תען כסיל כאולתו, כי לא תפעול מאומה, אבל יהי' לועג גם על דבריך ופן תשוה לו, גם אתה היינו כי אתה עלול להכות באש לשונו ולהלכד בחרמי פיו. intentions from the questioned, posing it deceptively as if they were inquiring about the reason for a mitzvah.

The wise King Solomon trusts us to discern the intention of a challenger. When we understand they come to deceive, seeking only to excuse and justify themselves, the verse warns, "Do not answer a fool according to their folly," for it will do no good and they will only mock your words. "Lest you become like them" warns that you will only be burned by their tongue's flames and trapped in the snare of their mouths.

Discern the intention.
If one is open to
viewing the *mitzvot* as
reasonable, have an
honest conversation.

Rabbi Shimon Madar, Or Hapeninim, (Jerusalem: 2011), p. 195

טוב שאל תען על אולתו וספיקותיו. וטעם הדבר הוא משום: פַּן תִּשְׁוָה לוֹ גַם אַתַּה (משלי שם) ופירוש, כאילו גם אתה מסופק ומבקש להתיר הספיקות נמצא דכל מטרת הכסיל הוא בשביל שהכסיל יראה כאילו גם אתה מסופק, ואז ירויח בזה שאתה גם כמוהו, ולפיכך אחר שאין אתה עונה לו נמצא בזה שאתה מצער אותו יותר ממה שאתה משיב על דבריו, והיינו שאף שכשאתה משיב על דבריו וסותר דבריו לגמרי הוא מצטער שהרי אתה סותר דבריו, אבל יש לו ריוח בזה שאתה משיב כאילו יש בזה עניין ויש בזה ספיקות ואתה צריך להשיב, אבל ברגע שאין אתה משיב הרי הוא יותר מצטער שאין השיג את המטרה שלשמה הוא מתוכח אתך להראות כי גם אתה מסופק, ולפיכך הוא מצטער יותר.

It is better "not to answer his or her folly" and doubts, the reason being "lest you become like them." This means you, too, will appear to be uncertain, trying to resolve your doubts. The fool's entire purpose is to create the perception that you, too, are doubtful; then they win the point that you are just like them. Thus, your lack of response will harm their cause more than any answer you could say. If you answered their query and exposed their mistake entirely, it would indeed harm their cause, but they still gain legitimacy from the fact that you answered their question as if they were on to something. This demonstrates that there are legitimate questions you must answer. But the moment you refuse to reply, their cause suffers more, for they are unable to achieve the aim of their argument: to demonstrate that you, too, have doubts.

Rabbi Shimon Madar, Or Hapeninim, (Jerusalem: 2011), p. 195 וזה שאמר "היא תשובתו," והיינו כאילו אדם שואל האם זה נכון מה שאני אומר ועונים לו שאין נכונים דבריך . . . ומכל מקום עם כל זה שאמר החכם שלא לענות לכסיל כאולתו ממשיך החכם שם ואומר עֲנֵה כְסִיל כְּאוּלְתּוֹ פֶּן יִהְיֶה חָכֶם בּּעֲינָיו ופירוש, שתענהו על אופן שלא ידמה לו שהוא חכם אחר שלא מצאת מענה, ועל אופן זה תענהו בדברים קלים, כי עיקר הכונה להראות שהוא כסיל, ולא תענהו בדברים.

This is what is meant by ["So says silence to the fool:] 'Here is your answer." It is as if the person asked, "Am I right?" and your silence itself tells them, "You are wrong." . . . Still, despite having said not to answer the fool according to their folly, the wise King Solomon continues, "Answer a fool according to their folly lest they be wise in their sight." He means: You must answer them in a way that they can no longer believe themself to have been wise; they must find themself at a loss for an answer. To accomplish this, answer them lightheartedly—for the point is to expose their foolishness, not to lend their argument credence.

Silence is the best response to the power struggle behind a dishonest challenge.

KEY POINTS

- 1. Parshat Balak concludes with many Jewish men sinking into sin with the daughters of Moab. G-d orders that justice be done, but one leader, Zimri, flaunts his relationship with the Moabite princess Cozbi, and accuses Moses of hypocrisy.
- 2. Despite having numerous answers to justify himself, Moses did not respond to Zimri's accusation. This was because he saw that Zimri was already committed to his act without regard for facts.
- 3. Responding in good faith to a question or accusation leveled in bad faith is dangerous, as it lends unwarranted credibility to the question, and presents indisputable truth as if it were subject to debate.
- 4. In our personal lives, and in our Jewish lives, we must identify the values that are not "up for discussion," and we should respond with strength, not defensive words, when we detect that a challenge is aimed solely at shattering our conviction.

